

VYNÁŠENÍ MORANY

VYROBTE SI ZE SUCHÉ TRÁVY, LISTŮ A VĚTVIČEK MALOU MORANU A POŠLETE SPOLU S NÍ PO VODĚ VŠECHNO ZLÉ. JARNÍ VODA MÁ TOTIŽ TU NEJVĚTŠÍ SÍLU.

VYFOŤTE SVOJI MORANKU A POŠLETE NÁM NA FB či e-mail: info@muzeumtachov.cz. Každá fotografie bude odměněna originální deskovou hrou o tachovských pověstech.

Pro inspiraci posíláme fotografie dvou malých Moran. Použijte přírodní materiál a maximálně krepový papír, který se ve vodě dobře rozpustí.

Na Velikonoce - největší křesťanský svátek, se věřící připravují čtyřicetidenním postním obdobím. Každá z postních nedělí má svůj význam a symboliku. Pátou postní nedělí je **neděle SMRTNÁ** (letos 21.3.). Tak jako v řadě jiných velikonočních zvyků i v těch o Smrtné neděli se odráží prastaré pohanské rituály. Lidé v tomto období od pradávna dávali vale zimě a s ní spojeným útrapám a vítali nadcházející jaro.

Nejnámější tradice spojená se smrtnou nedělí se nám dochovala do dnešních dní. Jde o **vynášení Smrtky**, symbolu dlouhé zimy, ze vsi. Smrtce se také říkalo Morana, Mařena, Smrtholka.

Byla vyráběna ze slaměného došku prostrčeného dlouhým klackem a doplněného rukama nebo, a to častěji, ze dvou holí svázaných v kříž a obalených slámou. Slámu děti opatřily obličejem, oblékly do šatů a začaly ji zdobit – šátky, bílými hadříky, pentlemi a květinami nebo obrázky na nitkách a větvičkách. Místo korálů měla Smrtka kolem krku šňůru s výdumky (výfuky). Šlo o bílé a pestře barvené vaječné skořápky.

V bohatém průvodu dětí a mládeže, především děvčat (ony jsou také symbolem síly, jary, života) byla Morana vynášena ze vsi k potoku či řece. Cestou k potoku se zpívalo: „*Smrt nesem ze vsi, nové léto do vsi...*“ Vhození do vody bylo provázeno verši: „*Smrt plave po vodě, nové léto k nám jede*“.

Do slaměné panny vtělujeme všechno zlé, co zima přinesla. Chlad, tmou, úzkost, nemoc, strach z nedostatku, strach z konce.

Nyní jsme připraveni udělat úplnou a finální tečku za vším, co nám v uplynulém roce nesloužilo, a poslat to po vodě pryč.

U POUŠTĚNÍ MORANY SI MŮŽETE ZARECITOVAT ČI ZAZPÍVAT:

*Smrt nesem ze vsi,
nový líto do vsi.
Buďte paní veselé,
že vám líto neseme.
S červenými vejci,
žlutými mazanci,
buďte páni veselí
na tu Smrtnou neděli.
Smrt jsme vám vynesli
nový líto vnesli!*